

SKAKK

Ved Knut Bøckman

Pinsesjakk med praktp

tvil om at Ulrichsen var turneringens beste spiller. Han tapte bare ett parti, nemlig mot den uberegnelige Øystein Johnsen, og vant alle de øvrige.

VAKKERT PARTI

Vi skal se Ulrichsens interessante og vakkert fullbragte parti i 3. runde mot annenpremierinneren Viggo Guddahl, som forøvrig spilte en av sine beste turneringer på lenge. Dette var Guddahls eneste tap, men han spilte i tillegg to remisser.

DRONNINGGAMBIT

Hvit: Viggo Guddahl, OSS. Sort: Jarl H. Ulrichsen, Akademisk.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 e6 5. Sf3 Sbd7 6. e3 Da5 7. Sfd2 Se4

Ad omveier er man kommet frem til den velkjente Cambridge—Springs-varianten i dronninggambit, men sorts siste trekk er mer uvanlig. Som regel spilles 7.-Lb4 eller 7.-cxd4. Teksttrekket overlater iallfall foreløbig, sentrum til hvit.

8. Sdxe4 dxe4 9. Lf4 Le7 10. Dd2 e5?!

Eneste måten å unngå bonde-tap på var nu 10.-Df5, men etter 11. Dc2 Sf6 blir sort stående mindre bekvemt. På 10.-f5 følger selvfølgelig bare 11. Sxe4! osv.

I en slik situasjon velger Ulrichsen heller å gå til angrep på det hvite bondesentrum, selv om det koster ham en bonde. Fortsettelsen er typisk for Ulrichsens kaprisiøse spillestil.

11. dxe5 Sxe5 12. Sxe4 Lb4 13. Sc3 Le8 14. Lxe5 Dxe5 15. Dd4 Da5!

I erkjennelsen av at hvit neppe kan tillate seg 16. Dxcg7 0-0-0, hvorpå den åpne g-linje blir et kraftig våpen i sorts hender og gjør en hvit rokade høyst tvilsom. Det blir nu også klart at hvit vil få problemer med å holde på sin merbonde.

16. Ld3 (?)

Antagelig var straks 16. Le2 bedre.

16.-0-0

Men ikke 16.-Td8?, for da kan hvit slå på g7, eftersom sort i så

Jarl H. Ulrichsen (t. v.) seiret klart i Akademisk Sjakklubb Pinseturnering. Her sammen med Leif Øgaard under en analyse — de to braker forøvrig sammen i helgen som førstebordsspiller for hhv. Akademisk og OSS i NM-finalen for lag.

fall har gitt avkall på den lange rokade.

17. 0-0 Tfd8 18. De4

Det var derfor hvit trakk Ld3 — for å kunne få denne truselen mot h7 med antatt tempogevinst. Men sorts svartrekk gjør tempogevinsten til en illusjon.

18.-g6 19. Le2

Det truet jo simpelthen 19.-Lf5 som vinner offiser. Etter denne forfeilede manøver overtar sort initiativet — og beholder det.

19.-Td2! 20. Og4 Lxg4 21. Dxcg4 Lxc3 22. bxc3 Tad8

Bc3 har det ingen hast med — her gjelder det å befeste d-linjen. Hvit kan ikke opponere på d1 — etter 23. Tfd1 Txd1+ 24. Txd1 Txd1+ 25.

ta hvits dronning feltet f4 — i så fall et tveegget sverd, eftersom trekket svekker sorts kongestilling betydelig. Men vi satt selv ringside til dette partiet og var ikke i tvil om hva som var Ulrichsens grumme plan.

29. Dg4

Og så smalt det:

ULRICHSEN

i begge til- lig avgjør

Sim hån- richsen bli- men da ha- gende for- Dc8 (det e- gjør 32.-D- følger 32.-4- Ke4, og nu- stille trekk- nydelige v- Ke5 el. K- Dxd5+ m- mattbilde)

31.-Dg2+ Df3+ 37. K- 34. Df5 bes- 35. Df3 f5+ Ke5 Td5+ Dxcg3 og v- Dxcg3, og b- kan bli a- h-bonden f-

Dette er- variantmyt- mer eller n- de klart for-

Efter 31- gave desto- nu fulgte- regnet ut p- kene kom s-

31.-Dxc3-

På 33. D- ger nu 33.- og på 33. D- 34. Dxc5+(h4 Dg4 37- sluttspillet- sort.

33. Ta3

Dette tre- satt sin lit- sort nu f- dronning- hvilket er n- gå evig sjak-

Men Ul- riske arsen- tørt:

33.-Th2+

Nu fant- til å strekk- fulgt 34.K- Dxc1+ og- det heie er o-

Et prakt- sen. — Det- meget å ta- sa den god- Guddahl — enig i, selv- is. Ble as-

Pinse-sjakk med praktparti

... var turne-
... er. Han tapte
... lig mot den
... en Johnsen,
... e.

... ens interes-
... fullbragte
... ot annenpre-
... o Guddahl.
... en av sine
... på lenge.
... s eneste tap,
... egg to remi-

... TT

... dahl, OSS.
... nsen, Aka-

... Sc3 Sf6 4.
... c3 Da5 7.

... an kommet
... ente Cam-
... rianten i
... en sorts sis-
... vanlig. Som
... Lb4 eller
... et overlater,
... entrum til

... L4 Le7 10.

... ngå bonde-
... å, men etter
... ort stående
... a 11-f5 fol-
... e 11. Sxe4!

... velger Ul-
... angrep på
... entrum, selv
... en bonde.
... isk for Ul-
... illestil.

... Lb4 13.
... e5 15. Dd4

... at hvit
... g 16. Dxc7
... rone g-lin-
... en i sorts
... vit rokade
... r nu også
... problemer
... rbonde.

... ks 16. Le2

... for da kan
... m sort i så

Jarl H. Ulrichsen (t. v.) seiret klart i Akademisk Sjakklubb's Pinse-turnering. Her sammen med Leif Øgaard under en analyse — de to braker forøvrig sammen i helgen som førstebordsspiller for hhv. Akademisk og OSS i NM-finalen for lag.

fall har gitt avkall på den lange rokade.

17. 0—0 Tfd8 18. De4

Det var derfor hvit trakk Ld3 — for å kunne få denne fruselen mot h7 med antatt tempogevinst. Men sorts svar-trekk gjør tempogevinsten til en illusjon.

18.-g6 19. Le2

Det truet jo simpelthen 19.-Lf5 som vinner offiser. Etter denne forfeilede manøver overtar sort initiativet — og beholder det.

19.-Td2! 20. Og4 Lxg4 21. Dxc4 Lxc3 22. bxc3 Tad8

Bc3 har det ingen hast med — her gjelder det å befeste d-linjen. Hvit kan ikke oppnå på d1 — etter 23. Tfd1 Txd1+ 24. Txd1 Txd1+ 25. Dxd1 Dxc3 står sort til klar gevinst, takket være hvits svake bønder på dronningfløyen.

23. a4 Dxc3 24. h3 De5 25. a5 a6 26. Tfcl

Det er klart at hvit står nest best, men Guddahl kan allikevel gjøre seg visse forhåpninger om å holde stillingen. Det er ikke så lett å få tak i de isolerte hvite bønder.

26.-Kg7 27. Dh4 T8d7 28. g3?

Dette viser seg å være en feil, hvilket ikke var så lett å se. Men hvit var faktisk i noe som ligner på trekkvang nu — f. eks. strander 28. Kf1 på 28.-Dh2! osv. Det beste var antagelig 28. Dg4.

28.-g5!

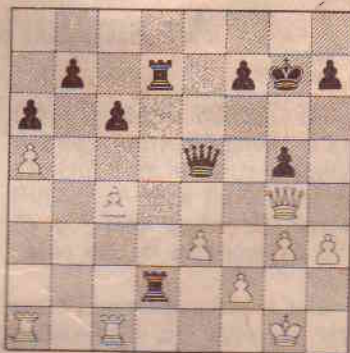
Tilsynelatende bare for å fra-

ta hvits dronning feltet f4 — i så fall et tveegget sverd, eftersom trekket svekker sorts kongestilling betydelig. Men vi satt selv ringside til dette partiet og var ikke i tvil om hva som var Ulrichsens grumme plan.

29. Dg4

Og så smalt det:

ULRICHSEN

GUDDAHL

29.-Txf2!!

Et nydelig tårnoffer, som fører til gevinst i alle varianter, ifølge våre analyser, foretatt sammen med bl. a. Ulrichsen og Guddahl. Om Ulrichsen hadde sett alle de sinnrike varianter i detalj, skal være usagt — men det er lov å ofre på gefühlen, og for en drevne taktiker som Ulrichsen vil instinktet sjelden slå feil i slike situasjoner.

30. Kxf2 Td2+ 31. Kg1 (?)

På 31. Ke1 følger 31.-Dxe3+, og på 31. Kf1 kommer 31.-Df6+,

i begge tilfelle med øyeblikkelig avgjørelse.

Sin hårdeste prøve ville Ulrichsen bli satt på etter 31. Kf3, men da hadde han planlagt følgende fortsettelse: 31.-h5! 32. Dc8 (det eneste, på 32. De4 avgjør 32.-Df6+, og på 32. Dxc7 følger 32.-Df5+ matt) Df6+ 33. Ke4, og nu har sort det vakre, stille trekk 33.-Df2! (truer den nydelige variant 34.-Dg2+ 35. Ke5 el. Kf5 Td5+!! 36. cxd5 Dxd5+ matt! — et praktfullt mattbilde) 34. Tg1 (på 34. Td1 følger reserve-varianten 34.-Dg2+ 35. Ke5 f6+ 36. Kf5 Df3+ 37. Ke6 De4+ matt!, mens 34. Df5 besvares med 34.-Dg2+! 35. Df3 f5+! og vinner, evt. 35. Ke5 Td5+! osv.) Te2! 35. Ta3 Dxc1 og vinner, f. eks. 36. Df5 Dxc3, og hvit er fortapt, og han kan bl. a. ikke hindre at også h-bonden faller etter Th2.

Dette er virkelig et nydelig variantmylder, som Ulrichsen mer eller mindre detaljert hadde klart for seg.

Etter 31. Kgl ble hans oppgave desto enklere, og det som nu fulgte hadde sort iallfall regnet ut på forhånd, for trekkene kom som kolleslag:

31.-Dxe3+ 32. Kh1 h5!

På 33. Dxc7 eller 33. Dc8 følger nu 33.-De4+ og matt på g2, og på 33. Df5 kommer 33.-Dxc3 34. Dxc5+ (!) Dxc5 35. Tg1 f6 26. h4 Dg4 37. Txg4 hxg4, og tårnslutspillet er enkelt vunnet for sort.

33. Ta3

Dette trekket hadde Guddahl satt sin lit til, for hvordan skal sort nu få reddet unna sin dronning og samtidig dekke e5, hvilket er nødvendig for å unngå evig sjakk?

Men Ulrichsens kombinatoriske arsenal var ennå ikke uttømt:

33.-Th2+!! Oppgitt.

Nu fant Guddahl tiden inne til å strekke våpen. Det hadde fulgt 34. Kxh2 Dd2+ 35. Kgl Dxc1+ og 36.-hxg4, hvorefter det hele er over.

Et praktparti av Jarl Ulrichsen. — Det gjorde meg ikke så meget å tape et parti som dette, sa den gode sportsmann Viggo Guddahl — og det kan vi være enig i, selv om det sannsynligvis ble avgjørende for første-plassen.

• Stormesterturneringen «Gausdal Chess International 1977» spilles fra søndag 14. til søndag 21. august på Gausdal Høifjellsjotel, med 26 deltagere, bl. a.: IGM Heikki Westerinen, IGM Levante Lengyel, IGM Karl Robetsch, IM Guyla Kluger, IM Erik Lundin, IM Leif Øgaard, IM Svein Johannessen, Gert Iskov, Konstanty Kaiszauri, Christer Niklasson, Dan Hansson, Eivind Poulsson, Terje Wibe, Arne V. Gulbrandsen, Jarl H. Ulrichsen, Bjørn Tiller, Stein Jensen, Dan H. Fosse, Thomas Heiberg, Ragnar Hoen, Petter Haugli, Johan Berg og Walter Morris. Det er også gode muligheter for at IGM Gedeon Berczay og IGM Raymond Keene vil delta.

Stein Jensen ble nord-norsk mester

Stein Jensen, Harstad Sjakklubb, vant årets Nord-Norges mesterskap, som gikk i Hammerfest i pinsen. På annenplass fulgte Gunnar Johnsen, Kirkenes, nr. 3 ble Thorbjørn Burckhardt, Narvik, og nr. 4 Kjell Nilssen, p. t. Bodø.

Tormod Fyri formann i Oslo og Omegn

På Oslo og Omegn Sjakkets ordinære ting onsdag i denne uke, ble Tormod Fyri, Oslo Schaksel-skap, valgt til ny formann etter Tom J. Johansen, OSS, som fra-bad seg gjenvalg etter åtte år i kretsens tjeneste. Styret Johansen høstet stor anerkjennelse for sin innholdsrike årsberetning og det gode regnskap det kunne fremlegge.

Med seg i styret fikk Fyri bl.a. Erling Jarsve, Strømmen som viseformann, Morten Sand, Stjernen som sekretær, H. Viervold Stjernen som kasserer og Fred Meinecke, OSS, som turnering-sleder.

Heggheim vant på Eidsvoll

Bjørn Heggheim, Oslo Schak-selskap, har vunnet Det åpne Eidsvoll-mesterskap, med Odd Ristesund, OSS, på annenplass.

• Eivind Stensholt har vunnet klubbmesterskapet i Bergens Schakklub, etter å ha slått Knut Ove Løken 1 1/2-1/2 i stikkamp.

• Johan Berg, Namsos Sjakklubb og Bjørn Tiller, Oslo Schaksel-skap, representerer Forbundet ved «Det Åpne Danske Juniormesterskap» i Nyköping 24. juni til 2. juli d. å. Svein Michelsen, Hinna S. K., spiller for Norge i «Det 1. Internasjonale Sveitsiske Juniormesterskap» i Ovronnaz fra 23. til 31. juli d. å.

Jarl H. Ulrichsen (t. v.) seiret klart i Akademisk Sjakkklubbs Pinse-turnering. Her sammen med Leif Øgaard under en analyse — de to braker forøvrigt sammen i helgen som førstebordsspiller for hhv. Akademisk og OSS i NM-finalen for lag.

fall har gitt avkall på den lange rokade.

17. 0—0 Tfd8 18. De4

Det var derfor hvit trakk Ld3 — for å kunne få denne truselen mot h7 med antatt tempogevinst. Men sorts svar-trekk gjør tempogevinsten til en illusjon.

18.-g6 19. Le2

Det truet jo simpelthen 19.-Lf5 som vinner offiser. Etter denne forfeilede manøver overtar sort initiativet — og beholder det.

19.-Td2! 20. Og4 Lxg4 21. Dxc4 Lxc3 22. bxc3 Tad8

Bc3 har det ingen hast med — her gjelder det å befeste d-linjen. Hvit kan ikke oppnå på d1 — etter 23. Tfd1 Txd1+ 24. Txd1 Txd1+ 25. Dxd1 Dxc3 står sort til klar gevinst, takket være hvits svake bønder på dronningfløyen.

23. a4 Dxc3 24. h3 De5 25. a5 a6 26. Tfcl

Det er klart at hvit står nest best, men Guddahl kan allikevel gjøre seg visse forhåpninger om å holde stillingen. Det er ikke så lett å få tak i de isolerte hvite bønder.

26.-Kg7 27. Dh4 T8d7 28. g3?

Dette viser seg å være en feil, hvilket ikke var så lett å se. Men hvit var faktisk i noe som ligner på trekkvangungu — f. eks. strander 28. Kf1 på 28.-Dh2! osv. Det beste var antagelig 28. Dg4.

28.-g5!

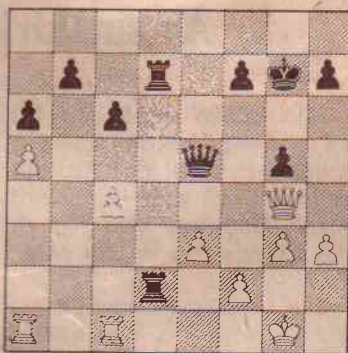
Tilsynelatende bare for å fra-

ta hvits dronning feltet f4 — i så fall et tveegget sverd, eftersom trekket svekker sorts kongestilling betydelig. Men vi satt selv ringside til dette partiet og var ikke i tvil om hva som var Ulrichsens grumme plan.

29. Dg4

Og så smalt det:

ULRICHSEN

GUDDAHL

29.-Txf2!!

Et nydelig tårnoffer, som fører til gevinst i alle varianter, ifølge våre analyser, foretatt sammen med bl. a. Ulrichsen og Guddahl. Om Ulrichsen hadde sett alle de sinnrike varianter i detalj, skal være usagt — men det er lov å ofre på gefühlen, og for en dreven taktiker som Ulrichsen vil instinktet sjelden slå feil i slike situasjoner.

30. Kxf2 Td2+ 31. Kg1 (?)

På 31. Ke1 følger 31.-Dxe3+, og på 31 Kf1 kommer 31.-Df6+.

nydelige variant 34.-Dg2+ 35. Ke5 el. Kf5 Td5+!! 36. cxd5 Dxd5+ matt! — et praktfullt mattbilde) 34. Tg1 (på 34. Td1 følger reserve-varianten 34.-Dg2+ 35. Ke5 f6+ 36. Kf5 Df3+ 37. Ke6 De4+ matt!, mens 34. Df5 besvares med 34.-Dg2+! 35. Df3 f5+! og vinner, evt. 35. Ke5 Td5+! osv.) Te2! 35. Ta3 Dxg1 og vinner, f. eks. 36. Df5 Dxc3, og hvit er fortapt, og han kan bl. a. ikke hindre at også h-bonden faller etter Th2.

Dette er virkelig et nydelig variantmylder, som Ulrichsen mer eller mindre detaljert hadde klart for seg.

Efter 31. Kg1 ble hans oppgave desto enklere, og det som nu fulgte hadde sort iallfall regnet ut på forhånd, for trekken kom som kolleslag:

31.-Dxe3+ 32. Kh1 h5!

På 33. Dxc5 eller 33. Dc8 følger nu 33.-De4+ og matt på g2, og på 33. Df5 kommer 33.-Dxc3 34. Dxc5+(!) Dxc5 35. Tg1 f6 26. h4 Dg4 37. Txg4 hxc4, og tårnsluttspillet er enkelt vunnet for sort.

33. Ta3

Dette trekket hadde Guddahl satt sin lit til, for hvordan skal sort nu få reddet unna sin dronning og samtidig dekke g5, hvilket er nødvendig for å unngå evig sjakk?

Men Ulrichsens kombinatoriske arsenal var ennå ikke uttømt:

33.-Th2+!! Oppgitt.

Nu fant Guddahl tiden inne til å strekke våpen. Det hadde fulgt 34.Kxh2 Dd2+ 35. Kgl Dxc1+ og 36.-hxc4, hvorefter det hele er over.

Et praktparti av Jarl Ulrichsen. — Det gjorde meg ikke så meget å tape et parti som dette, sa den gode sportsmann Viggo Guddahl — og det kan vi være enig i, selv om det sannsynligvis ble avgjørende for første-plassen.

• Stormesterturneringen

«Gausdal Chess International 1977» spilles fra søndag 14. til søndag 21. august på Gausdal Høifjellsjotel, med 26 deltagere, bl. a.: IGM Heikki Westerinen, IGM Levante Lengyel, IGM Karl Robetsch, IM Guyla Kluger, IM Erik Lundin, IM Leif Øgaard, IM Svein Johannessen, Gert Iskov, Konstanty Kaiszauri, Christer Niklasson, Dan Hansson, Eivind Poullsson, Terje Wibe, Arne V. Gulbrandsen, Jarl H. Ulrichsen, Bjørn Tiller, Stein Jensen, Dan H. Fosse, Thomas Heiberg, Ragnar Hoen, Petter Haugli, Johan Berg og Walter Morris. Det er også gode muligheter for at IGM Gedeon Berczay og IGM Raymond Keene vil delta.

Stein Jensen ble nord-norsk mester

Stein Jensen, Harstad Sjakkklubb, vant årets Nord-Norges-mesterskap, som gikk i Hammerfest i pinsen. På annenplass fulgte Gunnar Johnsen, Kirkenes, nr. 3 ble Thorbjørn Burckhardt, Narvik, og nr. 4 Kjell Nilsen, p. t. Bødø.

Tormod Fyri formann i Oslo og Omegn

På Oslo og Omegn Sjakkrets' ordinære ting onsdag i denne uke, ble Tormod Fyri, Oslo Schakskeskap, valgt til ny formann etter Tom J. Johansen, OSS, som frabad seg gjenvalg etter åtte år i kretsens tjeneste. Styret Johansen høstet stor anerkjennelse for sin innholdsrike årsberetning og det gode regnskap det kunne fremlegge.

Med seg i styret fikk Fyri bl.a. Erling Jarsve, Strømmen som viseformann, Morten Sand, Stjernen som sekretær, H. Viervold, Stjernen som kasserer og Fred Meinecke, OSS, som turneringsleder.

Heggheim vant på Eidsvoll

Bjørn Heggheim, Oslo Schakskeskap, har vunnet Det åpne Eidsvoll-mesterskap, med Odd Ristesund, OSS, på annenplass.

• Eivind Stensholt har vunnet klubbmesterskapet i Bergens Schakklubb, etter å ha slått Knut Ove Løken 1 1/2-1/2 i stikkamp.

• Johan Berg, Namsos Sjakkklubb og Bjørn Tiller, Oslo Schakskeskap, representerer Forbundet ved «Det Åpne Danske Juniormesterskap» i Nykøping 24. juni til 2. juli d. å. Svein Michelsen, Hinna S. K., spiller for Norge i «Det 1. Internasjonale Sveitsiske Juniormesterskap» i Ovronnaz fra 23. til 31. juli d. å.

Spennende finale på Kringsjø i helgen

I DAG OG I MORGEN spilles finalen i årets NM for lag, med følgende fire finalister: Bergens Schakklubb, S. K. Fischer, Oslo Schakskeskap og Akademisk Sjakkklubb — de tre siste kommer alle fra hovedstaden.

Akademisk var den siste som ble klar for finalen, etter å ha beseiret Moss Sjakkklubb 2 1/2—1 1/2 i en match hvor Akademisk ikke nettopp var forfulgt av uhell, iflg. rapporter fra klubbens egne folk.

TITELFORSVAREREN, S. K. Fi-

scher, må nok betraktes som favoritt, med sin stjerne-firer Zwaig — Wibe — Johannessen — Gulbrandsen. Ifølge forlydender skal disse fire spille samtlige tre matcher — ellers har klubbene anledning til å benytte i alt seks spillere i finalen, mens hver match altså går over fire bord.

Fra Bergen ventes bl.a. Iversland, Gundersen, Løken og Stensholt, og med den gode lagånd som alltid preger Bergens S. K., kan klubben bli farlig nok.

Akademisk Sjakkklubb stiller med Jarl H. Ulrichsen i spissen for et jevnt godt lag som bl.a. omfatter Arne Schjønsby, Kjelstrup-Olsen og Runar Mathisen, men synes allikevel ikke å være på høyden med sitt nivå for et par—tre år siden, da den hadde stjerner som Hatlebakk, Sande, Harestad og Kjøberg på laget.

Oss Schakskeskap, som vel må oppfattes som S. K. Fischers hårdeste konkurrent, har nominert Øgaard, Hoen, Tiller, Semakoff, Moen og Guddahl — med forbe-

hold for rekkefølgen og eventuelle forfall. Klubben mangler et par av sine aller sterkeste kort, men bør allikevel stille slagkraftig.

TURNERINGEN foregår i Studentbyen på Kringsjø, Hus 17.

Den starter kl. 9.30 i dag med opprop og loddtrekning, 1. runde g.r. kl. 10. 2. runde kl. 16.30 og 3. runde i morgen kl. 11.

Hver runde har fem timer ledetid, pluss hengepartier eventuelt må spilles senere eller i morgen tidlig kl. 8.